

helbestên bijarê ên

evîne

Hawar Pirtûk

Helbestên Bijarê ên Evînê

Edîtor: Helîn Pasewan

Berg: Hawar Pirtûk/I Reklam

Rastkirin û Mîzanpaj: Hawar Pirtûk

E-çapa Yekem: 2011, Amed

Helbest 1

© Hawar Pirtûk

Hawar Pirtûk xizmeteke HAWAR NET'ê (Hawar Kurdistan Media Group) ye.

www.hawarnet.com - www.hk-mg.net

Ev pirtûkeke elektronîk e.

HAWAR PIRTÛK KARÊN MEDYA Û WEŞANDINÊ

Bijare

HELBESTÊN EVÎNÊ

HAWAR
PIRTÛK

(helbest)

PERO

Nizanim çima ji min hez dikî
Çiyê min heye te şa dikî
Ji vî dilê tirsonek yar
Çi hêviyê texmîn dikî

Ew çavên min î girs û bedew
Gelek caran şikestî ne
Ew dilê ku tu dixwazî
Ji singa min derxistine

Ka binêre li çavê min
Mêranî tê de kuştine
Newestîne wan çavên xwe
û Dilê xwe nexapîne
Ez nikarim ji te hez bikim

Ma tu halê min nabîne
Rêka min dût û dirêj e
Ne min ne xwe nexapîne

Hekîm Sefqan

HEVALA EVÎNDAR

Ey hevala evîndar
Tu jî wek min birîndar
Hene gelek wekî me
Belkî zêdetir ji me
Evin bûn rêberên me
çi anîne serê me
Durist nakin evînê
Bê mirês dîkin civîne
çiya bilind dibin jor
Cîhan dibê keska sor
Herdû rewsa vê jîne
Dengê saza evînê

Cegerxwîn

NAVÊ ÇÛYÎNÊ

Şeveke xemrî dibişire wek bizmarekî li ser bajêr.
Bayê azwer nameyên bê bersiv li ber deriyên bêxwedî diweşîne.
Û ez piştî çûyîna te lanetê tînîm bi kafirkî...
Di bin darekî hişk de me û li çûyîna te difikirim.
Niha tenetiya min û ya darê dişibin hev.
Ne pelên min ê sor mane ne jî yê darê.
Wek du zarokên ji dêkê.
Em her du bi tenê ne
û kokên me hêdî hêdî ber bi rizandinê ve diçin.
Dirizim, dar jî dirize.
Ez bi temenê xwe ve diqermişim, dar bi xetên sor pel diweşîne.
Ditirsim li awênayan binêrim. Kokên darê jî ji xwe.
-Ev çi dubendî ye, dilê min? Ev xezeba çi ye?
Min nedikarî nav li te bikira; ne baran, ne bahoz...
Dizanim tu yê vegerî! Bêriya te dikim.
Wek bêhna ku ji sînga dayika min tê, te ji xwe re dikim dê.
Hîn di bin dara hişk de me.
Û xeyalên bizdonek rastî şevên min ên reş tîn.
Mixabin hîn şerm dikim ji te hez bikim.
Tenê te wek wênayek qedexê diveşêrim di awênaya dil de.
Tenê stêrkên derewçîn me temaşe dikin.
Niha em her du li ser ewrekî şîn in
û destên me bi hev re hatine pêçandin.
Û vê carê em li stêrkan temaşe dikin.
Piştî kom dibin, roj û şev.

Li ser serê me dîlan digirtin.
 Lê me nedikarî li çepikan xista...
 Min di dilê xwe de te ji stêrkan dixwest.
 Lê li wir diyarî guneh bû, ez gunehkara herî mezin bûm.
 Dîsa dara hişk hate bîra min û vegeyriyam mala bê mal.
 Dîsa tenê me; ez û çûka di qefesa zîv de.
 Ev çend roj in dengê te nayê, xeyalên te jî.
 Tenê çavên xwe degirim û tîm ba te.
 Wax li min! dîsa min rîya xwe şaş kir.
 Niha di valahiya tenetiya te de li dara hişk digirim...
 Dema ku ez vedigeriyam bajêr,
 tu dibûyî koçber ber bi bajarekî din ve.
 Bajar niha rengê xwe digûherîne.
 Û dara ku piştî çûyîna te hişk bû ye...
 Sebra min nayê, ne di bin stêrkan de,
 ne jî ji desmala sor a ku di paxila min de.
 Êdî bêhna te jê nayê..
 -Destmal li ser şaxa hişk rizya wek darê,
 ez jî wek darê di bin siya wî de...
 Niha dengê dengbêjan tê bi bêrîkirina te ve.
 Her peyvek kilaman wek şewitandina gundan dişewitîne
 kezeba min.... Rondikên çavan li ser nexşên destmalê dixeniqin.
 Destmal xwe li dara hişk dipêçe.
 Dîsa vedigerim malê, pala xwe didim dara hişk
 û wek rondikên destmalê, çavên te dixwînim.
 Çavên te îro bê kes in.

Ez jî bê kes im, stêrkên asîman û dara hişk.

Niha tu tune yî, ez jî tune me.
Tunebûn dibe êş di dilê min de.
Dil jî di bin dara hişk de pîr dibe.
- Ka bibêje! Ev evîn di vî dilê de bijî, ma dil pîr dibe?
Hîn çavên te dixwînim.
Nizanim xwendina çavên te çi ye?
Hîn di bin dara hişk de me, dar hêdî hêdî dimire,
şevçirayên ku di şaxên min de vebûne niha stûxwar dikevin.
Dergûşa dayika min niha li ber hilweşandinê ye.
Nav li wir li min dihat kirin, lê hîn navê çûyîna te tune ye.
Hîn di bin darê de me, îro dar bê sî ye.
Dara ku bê sî be, nav çi ye li ser zimanê te?
Bêhna mirinê ji kîjan alî ve tê.
Çima rengên tarî para min dikeve?
Û çima pelên darê bi bayê sar dîn dibe?

.....

Tê bîra te?!
Te digot porê xwe dirêj meke!
Lê min porê xwe li ser çûyîna te kur dikir.
Dayika min a sedsalî hawar dikir:
- Erê por kurê! Xwelî serê! Çi bûye ji te?

.....

Li ser navê çûyîna te ketime tayê.

Navê ku/bi fîzînek/li ber goşa gohên min ket/
niha dişkên wek şaxekî.
Di bin darê de me. Dar digrî û libikên darê diniqutin dilê min.
Deriyê dilê min vekirîbû, pelên deryayê hatibûn xezebê.
Niha dizanim pîzotên xezebê rondikên çavên min dişewitînin.
Min nameyek şand. Ji bo vegera navê te.
Hîn bersiva nameyên min nehatine dayîn.
Deng tê, çi bikim bi vî dengî?
Porê min ê dirêj li nav hev dikeve, deng zêde dibe, qîrîn asê.
Biskên reş-tarî ji bo te diqûsin.
Lê bizanî ku ba her por dirêj kirin ji bo te...
Di bin darê de me hîn, ne roj e ne şev.
Dem ne diyar e. Ji ber ku dar rizya ye.
Di kortikên rizyayî de kurmorîkên reş li hev şa bûne.
Niha jî tu di dilê min de yî, jan. Serê min li ser çonga te ye.
Germahiyeke tenik tê tewafê.
Li tewafê, tofan tê. Bi tofanê jî mirin....

.....

Hîn di bin darê de me.
Dar êdî nagrî..
Vê carê min dest bi girî kir.
Lê hêstirên min nayên xwarê.
Hewce me Xwedê! Ji bo niha destên xwe vedikim.
Niha li ber mizgefta reş, li ber serê pirtûka pîroz stûxwar im.
Her du baskên min şikestî ne.
Tenê li ber serê min kevirê sar, destmaleke sor û darekî hişk çav dişkînin.
Çi bêjim derew e. Niha dil li ber pîrbûnê ye...

Yildiz Çakar

CAN

Ger tu rojek bibî kerwan
Bigerî war bi war
Xan bi xan
Li warekî dûr
Xanek hilveşî û bêkes jî ez im
Min ji bîr me ke

Can
Ger tu rojek bibî baran
şin bikî axa corax cem û zozanan
Gulek celmîsî stu xar û bêav jî ez im
Min ji bîr me ke

Can
Ger tu rojek bibî azadî
Rakî li ser dune
Bindestî û koletî
Li welatekî bindest
Kolek jî ez im
Min ji bîr me ke

Can
Ger tu rojek bibî baw
Hembêzkî derguşên
Bê de û bêxwadî
Derguşek li ber duwara
Bêkes û sewi jî ez im
Min ji bîr me ke

EVÎNEKÎ BÊ DENG

Deng ji dil nayê êdî
tu ji min dur ketî
xeber ji te nayê êdî
kevoka min ji min xeyîdî

ez mame li nav xewn û xeyala
li benda xeberekî me
roj bête êdî ne wek berê
dertê li ruyê dinyayê

waha havîn cu
kulilk cilmisîn
zivistan hat
cûkê kocber
kocbun û cun

lê tu hêjî ne hatî
sal cun û dem zivirîn
lê yê venegerîya tu buy
Canê dilê min....

FİRİŞTEYÊN ÇAVÊN TE

Her ku ez
Nêzîkî çavên te dibim
sînor diherifin

li nivê xwe yê germ
digerim
xemgîniya min
ji refên keseran
difirin
rojhelatek ji bîhna te
xwe li bejna min
dixemilîne
min derbasî
sibehên çav fireh dike.

her ku ez nêzîkî te dibim
firişteyên bêdengiya çavên te
bi hezar zimana dibêjin:
dînê....
min bêriya te kiriye,
di oxira hestên birîndar de
xunavek
hûrik.... hûrik
ji ramûsana
li min dibarînin

her ku ez karê
nîgarkêşîya dîmenê te dikim
pênûs ji min
direvin
helbest şiyar dibin
şevên bê hêvî cankêş dibin
destê min karê
gulvedanê dike
xewnekî gugulî
ji min û
çavên te re diafirîne...

Evîn Şikakî

EVÎNDAR

Evînên windayî digêrim
di payîzêkê nê dîyar de
Qerînên bê deng dibihizim
di şeven reş û tarîde...
jiyan hatîye qedexekirin
di bîranînen xoşewîstandê.

Hawar ev çi deme
û ev çi dewrane
di temene ciwantîyede
ez tem kuştin be sual
şev reşkên bê heyv
rojên bê kes û kus
bune heval bende min

Be mecalim hawar yare
ka xwe nişan bide ji keybe
bila şewq û şemala tê
ronî bikê hemu şeven bê heyv
rojên be kes û dilen birîndar

Ka bilorîne dilo...!
roj bi roj şev bi şev
bila bejin hesreten nivço
tenetîya dilen xemgîn
berîkirinên ji xwînê
bila dar û ber
hemu gül û beybun
şahidîye bikin
ka çawa
li ber rondikên çave min
heşin bune
mîna barana bihareke bi evîn
bila ax bêjê ji tere
ka min çend caran behna we
bi rengete kişand
nava cerg û dile xwe

ka bêjê dilo...
bila hemu çem û robar
dar û taristan
û hemû evîndar
ji tere bibin heval
mîna Zina zedan
dile xwe bidê ava dicle
mîna derweşê evdî
di kemîneke be bext de can bide

ka bêjê dilo....!
wekî leyla û mecnun
bibe du sterk
li asoye bê sînor
germ bike dile evîndaran
ka bêjê dilo ka bêje

ÇARÎN

Dilê şad agah ji dilê jar nîne
Kesê xweşrewş agah ji bîmar nîne
Ne b'nasê te ev wêneyekî kevn e
Ku azad ji dilî agahdar nîne.

Gulîstan cihê te ey nazenînim
Ez di gulxen û xwelî de dirûnim
Çi di gulşen çi di gulxen çi sehra
Ku çavan vedikim her te dibînim

Bela wek remzekê ji bejna te ye
Mecnûnî qismek ji sewda te ye
Gumana min ev e ku xaliqê te
Veşartî î di temaşa te de ye

Dilêm ji derdê te herdem xemîn e
Balîfêm kevir, doşekem zemîn e
Sûcêm ev e ku min ji te hez kirye
Ma her ê j'te hez dike dilbixwîn e

Alemê de kes nebe wek min, amîn
Wek min kes nebe di ev dîn û ayîn
Her ê ku bi halê min bawer nîn e
Weke min be, weke min be, weke min

Her ew ku aşiq e ji can natirse
Aşiq ji zencîr û zindan natirse
Dilê aşiq weke gurê birçî ye
Ku ew ji heyheya şivan natirse

Ku dil dilber be, lexwe dilber kî ye
Eger dilber dil be, navê dil çî ye
Ez dil û dilber tevlihev dibînim
Nizanim ku dil kî ye dilber kî ye

Biçim ez ji vê alemê bider çim
Biçim ji Çîn û Maçînê dûrtir çim
Ez ê j' dildar re peyamkê bişînim
Ku ger dûrî xweş e ez ê dûrtir çim

Eger destê bighê çerxa felekê
Ezê gelek tiştan bipirsim ji wê:
“Te bi yekî dayiye sed nîmet
Bi yê din jî nanê ceh tevî xwînê”

Îlahî biçim cem kê biçim cem kê
Ez ku bê dest û pa me biçim cem kê
Hemû min biqewrînin tême cem te
Ku ji te biqewirim biçim cem kê

Baba Tahirê Ûryan

DOJEH

Xwe pêdixim
Şikestin
Mîna gulê
Dil serûbinî

Li kolanên ezmên
Ronî helbestan belav dike
Hîn zû ye
Gerdûn derbasî xewnên mirî dibe

Şemalk hene
Tarî ye
Ji xwe ye
Nalîna dawî ye,
Derbasî xewna min dibe.
Payîz e, ma ne weha ye?!

Gav dawî ye
Na ez ne Hamlet im
Ev şev jî vala çû
Tozeewr, gerîneke çavlixwe
Zer e, di katjimêra duzdehê şevê de
Pitpita şevê ye
Bîranîn li ber dergeh
Ax pişt
Guneha bersiva te me.

Awirvedan
Xekek
Zevî
Xewnên min ketin
Benc e êvar
Ken mir
Sîtav kevir e
Hezkirinê miriyan wa...
Navekî girîkî BOSTOS
Daristan
Li jor
Dîwarên ezmên
Keşt
Te sotandin

Çarik
Bazinê dûkêlê
Şev def
Yariya şetrencê
Stêr mij
Mang movik
Mirîd
Ax...duh hatibû guhê min
Zivistan bexçe
gul çilmisî

tawisê semayê
şev..mirin li ber dergeh e
sema derya ewr
vala tu radizî?

Ceng e
Xak giyan
Kavil hesin
Tu radizî

Ba bager bahoz xizmetkar
Barova cengê
Şop
Henas
Henas
Hest
Derya
Qêrîn
Enî
Tu radizî?!

His....
Tu dengê bê dikî?
Ev helbest ji miriyekê re ye
Li pêş min..
Piyala meyê
Sokratos..hiss
Li ser darbestê nepişike
Ez jî dizanim

Çi di min de xweş e?!
Sîtav çimayek
Raz û razanek
Çêra mirinê dikir
Şev ranaze
Li wir
Gul li ber baranê bû
„ were dê biçin, tu û ez”
Ev şev jî vala derbas bû....

Tengezarê Marînî

MAÇEKE JIBÎRKIRÎ

Maçeke jibîrkirî
„Li ser delavê Deryayeke xemgîn“

Li devereke bêxwedî,
stiran, giya
mista destekî şîn.
sîtav azad e,
destpêka salê.
Reng, guhertin, dar.

Li jêr perê ezmên,
çîroka gundiyeke desmal kesk e.
Balinde hildigire
gula gavên min.

Şopa liva te,
di xewa min de,
serxweş e.

Li ber avê,
lêv li ser lêvê, kesk.

Peyv derbas dibe, kesk
silava valahiyê..
şîn helawêstî ye,
roniya avê.
zimanekî gulan heye.
Bêdengiya te.

Sil dibin efsane,
nîgarkêşîya bêganetiyê ye.
Ba rawestiya,
hêza te li qeraxên şevê werar dibe.
Çav tozane, reş e.
Ba guhdêr e,
îro kesek nayê.

Şevîna goristanekê, te vedinivîse,
rengîn,
mezin e dil,
lêvşil..

Sirûd, li serê tîblan
berf e,
dever e,
berf dev li ken e,
demê xwe di piştta hevokê de veşartîye.

Li wir im,
helbesteke nepenî.

Tengezar Marîni

HEWLDANA EVÎNÊ

Rabe

Ewrên ji nakokîyên çavênme kombûyî harbûne
Qedre rêçenasan em bidinê û ji baxçê Ezraîl em gulan bidizin

Rabe,

Ji çavênxwe zeytûnên reş, ji selikaxweya tije bihar
hezkirinênxweyî nekedîkirî bidemin

Rabe,

Ji evînêre li mezheban bigerin em, Li ser gustîlên ferîşteyan em ayetên dildarîyê binivîsin
û li kûderê... sermawêz zû nayê em biçin li wir vekevin

Rabe,

Delala ji çîyayên jînê areste , Xezala jan blûz û lêye
Aramcana daxwazîyên bê mal

Rabe ,

Payiz zû tê emê zû bimrin...

Ferid Xan

DE WERE

Dûriya te zor e dilber Jan perîşan e were
Li birînên ku li dil bişkiftine xweş binere

Nexweş e ew jar û bêhal e tu nojdar î delal
Dilbirîndar e û derman ji te ew sîng û ber e

Ka bibînim lêv li ser lêvan dinoşim şerbetê
Sînga te zadê gihiştî destê min das e l`ser e

Em bibin laşek heta destê sibê şa bin bi hev
Ax û nalînên ji me ta erş û ezmanan here

Gerdena tey nazik û lûs bîn bikim serxweş bibim
Har bibim ez, dev li qirkê, dest li newqê bigere

Memikên te bi gezên nazik û nerm rakim ji xew
Dakevim jêr li bihiştê bigerim ez eşkere

Ez bibêm yarê xuyaye serxweş im, ez pêde çûm?
Tu bibêjî serxweşê min pirs nekew pêde here

Jan Dost

ÇOLISTANEKE BEDEWÎ

Tu kengî bigirî
Wê lehî li ba min rabe
Tu kengî bikene
Wê pirêzeyên min bişewitin ji germa
Tu kengî çavên xwe yî xezalî veke her sibe
Wê emrekî din ji serê min derbas bibe
Tu kengî min li çolistaneke
Bedewî
Bihêle
Qubbeya min enîya te ye ey yar!
Mijankên min jibo te limêj dikan
Bi her çav vekirina xwe

Şêxmûs Sefer

JI TÎPÊN XEWNEKÊ

Tinê..
tîpên dengê bêdengiya min
rondikên çava
vedicemînin ji bo bikin peyv

Sih û pênc stêr
şilêr
mûm û şevêka êkane
gunehiya derdekê bêguneh
serxeraçên rêkên winda
xwe vedhûne ber davên leylandê
muzîka awazeka xewnane
hêsiran vedicemîne

Ji bo piyasa hizrên kevnar
di qehwa min de bikelîne,
bikit fireka bayî
ber lêvên şengeviyê

Tinê tîpên dengê bédengiya min
ciwaniya xewnê
evîna zînê
jena kûvî
nalîna kewê
awazê nehênîyê ne

bûyerên jibîrneçûyî,
narîneka evîndar
aware dîkit wênê te
tu,
ez,
pîrozahî
îro
romana
omêdên me,
zelal dîkit

TU Û AMED

Sosina birca Amed
Tu ku di nav kevirên bircê
yên bê ax de sosina şîndayî
Ma kî dikare evîna di dilêmin de vemirîne
Ma kî dikare Mem û Zîn ji hev veqetîne
Ma kî dikare min û Amed
ji hev dûr bixe
Tu bêje dîwarê bircê
Tu bêje ku evîna di dil de mayî
were zimên
Ez ku dîwarên birca Amed im
Li ser jîyan didim
Gîyan didim
Li ser şer dikim
Can didim
Ji bo xilaskirina
Sosin û tu, Amed

Aydin Orak

BÊ DENGÎYA ESMERÊ

Esmerê!

Wê bê dengiyê bi dengvedana dilê min bikuje!

Û min bibe wê cîhana xwe ya ji şevên gulgulî.

Dizanim ger tu bikene û peyv ji nava lêvên te biherikin ser qada dengiyê

Yê gul,nêrgiz,beybûn,şîlan û welatê kulilkan serê xwe li ber te biçemînin.

Yê mirî kefenên xwe biçîrînin û berê xwe bidin dengvedana şahiya te esmerê.

Erê qurban,erê xanimê canê,ma tu nizanê?

Dengê te dengê vejîna kaniya ne

Dengê te dengê herkandina çem û rûbarane

Dengê te dengê awaza çiyane

Dengê te dengê evînê ye

Dengê te dengê Qamişlo û Dêrika deşta hesinaye

Dengê te dengê serhildana hestên minin esmerê.

Lê tu bê dengî

Tu bûyî padişaha bê dengiyê

Û ez li vir

Li vî bajarê ku giyan bûyî hişk dar

Hest bûyî sêwî

Û sond bûyî dirav!

Li vir

Li vî bajarê ku evîn bingor dibe û keziyên kezîdirêjan kêlin

Tebata xwe bi serpehatiyên dengê te yê ez ji xwe re birîm,tûnim.

Şev,gav û kêliyên xwe di wan demên te yê gulgulî de diborînim

Û her xewnên min ji wî dengê te yê îro bê dengbûyî avis dibin

Û di nava dengê te yê ez dibirim şevên xwe

Ez li nava kiras tenikiya xwe dikirim mêhvan û bi ava memikên xwe dişostim

Û te hemû bêhnxeşiya xwe diyarî canê min dikir esmerê...

Aaaax esmer,ev çi derde?

Derdê te ji bê dengiya welatan girantire

Jana te ji jana axa ziwa jantire

Nalîna te ji nalîna gulçilmisiyan nalîntire

Axîna te ji axîna bê baranê axîntire!..

Ka bêje min esmerê ez çi bikim û çi nekim

Da dengê te hemû bê dengiyan di dengê xwe de wisnda bike?

Jiber ku dengê te koka jîna mine semerê

Demhat Derikî

DÎLBER

Ey Dîlbera gerden zerî,
Way nazika dêm qemerî,
Qamet ji mûma fenerî,
Wêran ezim, malim xirab.

Ey Dîlbera gerden letîf,
Way nazika qamet elîf,
Qamet ji reyhana xeffîf,
Wêran ezim, malim xirab.

Ey Dîlbera gerden zuzac,
Way nazika mislî zuzac,
Qamet ji reyhana qirac,
Wêran ezim, malim xirab.

Ey Dîlbera qamet misal,
Way nazika dilî hejar,
Te ji xandinê kirim betal,
Wêran ezim, malim xirab.

Ey Dîlberê, way Dîlberê,
Firyad ji destê keserê,
Avîk ji ava Kewserê,
Wêran ezim, malim xirab.

Ey Dîlbera gerden zirav,
Dê m şûşeye, tijî gulav,
Ey duxtera bejna zirav,
Wêran ezim, malim xirab.

Çavan ku hiltînê bi meste,
Ew çend ya misrî bi deste,
Li kuştina min te bi qeste,
Wêran ezim, malim xirab.

Tu bi qesta min dikuji,
Tu bi k'ifra di nosoji,
Gelek sotim kirim rijî,
Wêran ezim, malim xirab.

Gelek sotim, kirim kşibab,
Kirye bi min, sed reng xirab,
Ya leytenê kunrû turab,
Wêran ezim, malim xirab.

Ya leytenê kunrû ve xar,
Wey nazika min te ji dûr,
Bêhiş kirim zulfê di hûr,
Wêran ezim, malim xirab.

Bêhiş kirim zulfê du reş,
Biskê siyah, bîhnê di xweş,
Ey duxterê, çapik bi meş,
Wêran ezim, malim xirab.

Bêk'êf kirim zulfê du reş,
Biskê siyah, zulfêd qemer,
Eşq û muhbeta min li ser,
Wêran ezim, malim xirab.

Sotim, biraştim bê hesab,
Lê pirsî bo kirme k'ebab,
Kirye bi min sed reng ezab,
Wêran ezim, malim xirab.

Sibhan ji şahê bi tenê,
Xalik li xala gerdenê,
Ez dîn kirim berdam dinê,
Wêran ezim, malim xirab.

Eşqa mezac peyda bûye,
Îro li min dijwar bûye,
Hîvî dikim heqîqiye,
Wêran ezim, malim xirab.

Feqiyê Teyran,

EZ

Îro ji dest husna hebîb sergeste û heyran im ez
Min eşq û muhbet bûn nesîb sewadê sergerdaniml ez

Eşqê gelek sewda kirin bê mal û bê mewda kirin
Nûra çira winda kirin Mûsayê Imran im ez

Mûsa ji dest husna bi nûr şêrîniya xalên di hûr
Secde bire ber Kohê Tûr nêzîkî remzê wan im ez

Remzê ku dê dilber bikin carek bi çeşman seyr bikin
Dê kohê Qaf ker ker bikin mecrûhê pir-kovanim ez

Min ah ji dest kovan û qehran min sebr nayêt li sehran
Şubhetê mewcên di behran qulzemê umman im ez

Qulzem û behrên di heftê agirê eşqê ku keftê
Dê bisojit subhe neftê min diye, pê zanim ez

Min diye muhbet çi reng e sohtim edoja pir-ye'ke
Min mudam dil jê biheng e bi nalîn û efxan im ez

Nalîna teyr û tuyûran kalîna çeng û bilûran
Xulxulên di qesr û qusûran bulbulê xoşxan im ez

Bulbulim daîm dixwînim ez yeqîn ez te bibînim
Dîn dibim sewda dimînim serxoş û sukran im ez

Serxoş û ebter kirim te ji illeta rengzer kirim
Te sotim û ker ker kirim tu agir î buryan im ez

Agir û pêta di dil da me'neyan daxan ku hilda
Ew kitab naçît du cilda hafîzê medhan im ez

Hafîzê medh û pesendan rohiya mehbûb û rindan
Bê hesab werbûn di findan satiyê bêcan im ez

Soti me qet pêt û nar ne kuştîme derb lê diyar ne
Min demek sebr û qerar ne nexweşê pir-jan im ez

Nexweşê reng lê nemayî dest li ser falê nihayî
Wan digot ji çavê giyayî kûştîyê e'ynan im ez

Kuştime herdu 'uyûnan yan kî yêd nisbet ji nûnan
Radikit ew qetl û xûnan girtiyê zindan im ez

Girtî me insaf di mîr ne qazî û muftî ve bîr ne
Qeyd kirim kes bê xebîrne bendeyê hicran im ez

Ma di benda firqeta te canfidayê xidmeta te
Da bibînim rehmeta te nobedarê xanim im ez

Nobedarê qullehê xo dergevanê dergehê xo
Bîne bîr û agahê xo tûleyê asîtan im ez

Tûleyê dergahê yar im şev û rojan nobedar im
Westayê der întîzar im çavrêyê Sultan im ez

Çavrêyê sirra li pêş im meqseda ezlê feniş im
Hicreta Yûsuf dikêşim Ye'qûbê Ken'an im ez

Kor e bo Ye'qûb ji dînê j'perdeya daxa evînê
Ger dibên veke birînê hewceyê Lokman im ez

Wan digot Lokman tebib e gote min xef 'endelib e
Şafiyê derdan hebîb e pê bawer û îman im ez

Sond dixwim sa'id û destan kevir û seylêd li bestan
Min bi xom li curhan bebestan be rahet û asan im ez

'Aşîqa rahetya kême e agir û pêt a dilê me
Çend hezar medhan dibême muhitê esman im ez

Xwezî min sed ser hebûna sed hezar dev pê ve bûna
Ew hemûl'medhên te bûna hêj bi wan niqsan im ez

Ez kiz û zer bûm ji qehrê dê devêk çibkit ji behrê
Yan du çav çibkin ji sehrê bê dîtina eynan im ez

Sed hezar çav min divêna bayekî perde hilîna
Xet û xal min têr bidîna eşqe qûtî can im ez

Her kesê eşq tê eser kit sed hezar perdan di ber kit
Hemuyan dê ker be ker kit tazî yû 'uryan im ez

Perde çû ez mame tazî dil sirra mehbûb dixazî
Min ibadet eşq û bazî bê mey û meyxaan im ez

Xaniya bade û mey tê mexnî yû hem çeng û ney tê
Min ji eşqan heye-hey tê serxweş û sukran im ez

Serxoşê ava heyatê meclisa reqs û sematê
Dê çî kim bi sewn û selatê b'kûzê û fîncan im ez

Ew meyê gerden dirêjan şîşe û wan bade rêjan
Min nema hiş li nivêjan li deftera dînan im ez

"Mim" û "Hê" aqil vederda sicleya eşqê û derda
Lew qelem anî bi ser da me'fuyê Xufran im ez

Feqiyê Teyran

ÎRO JI DESTÊ HUSNA

Îro ji destê husna hebîbê sergeşt û heyranim ez
Min eşqû û muhbet bûn nesîb sewadê sergerdan im ez

Eşqê gelek sewdakirin bê mal û bê mewda kirin
Nûra çira winda kirin Mûsayê Îmran im ez

Mûsa ji destê husna bi nûr şêrîniya xalê di hûr
Secde bire ber kohê Tûr nêzikê remza wan im ez

Remza ku dê dîlber bikin carek bi çeşman seyr bikin
Dê kohê Qaf ker ker bikin mecrûhê pir-kovan im ez

Min ah ji dest kovan û qeheran min sebir nayêt li seheran
Şûbehete mewcên di behran qulzemê umman im ez

Qulzem û behrên di heftê agirê eşqê ku keftê
Dê bisojit mislê niftê min diye, pê zanim ez

Min diye muhbet çi reng e sohtime doja pir-ye`ke
Min mudam dil ji biheng e bi nallîn û efxan im ez

Nalîna teyr û tuyûran kalîna çeng û bilûran
Xulxulên di qesr û qusûran bulbulê xoşxan im ez

Bulbul um daîm dixwînim ez yaqîn ez te bibînim
Dîn dibim sewda dimînim serxoş û sokran im ez

Serxoş û ebter kirim te ji îlleta rengzer kirim
Te sotim û ker ker kirim tu agir î buryan im ez

Agir û pêta di dil da me`neyan daxan ku hilda
Ew kitîb naçit du cilda hafîzê medhan im ez

Hafîzê medh û pesendan rohîya mehbûb û rindan
Bê hesab werbûn di fînda sotîyê bê can im ez

Soti me qet pêt û nar ne kuştî me derb lê dîyar ne
Min demek sebr û qera ne nexweşê pir-jan im ez

Nexweşê reng lê nemayî dest li se falê nihayî
Wan digot ji çavê gihayî kûştîyê e`ynan im ez

Kuştime her do`ûyunan yan kî yêd nisbet ji nûnan
Radikit ew qetl û xûnan girtîyê zindan im ez

Girtî me insaf di mîr ne qazi û mufti ve bîr ne
Qeyd kirim kes bê xebîrne bendeyê hicran im ez

Ma di benda firqa te canfîdayê xidmetima te
Da bibînim rehmeta te nobedarê xanim im ez

Nobedarê qullehê xo dergevanê derqehê xo
Bîne bîr û agehê xo tûleyê asîtan im ez

Çavrêyê sirra li pêş im meqseda ezlê feniş im
Hicreta Yûsuf dikêşim Ye' qûbê Ken`an im ez

Kor e bo Ye`qûb ji dînê j` perdeya daxa evînê
Ger dibê veke birînê hewceyê Lokman im ez

Wan digot Lokman tebîb e gote min xef`endlîb e
Şarifê derdan hebib e pê bawer û iman im ez

Sond dixwin sa`id û destan kevir û şeylêd li bestan
Mîn bi xom li curhan bebestan be rahet û asan im ez

Aşîqa rahetya kême eagir û pêta dilê me
Çend hezar medhên dibême muhîte esman im ez

Xwezî min sed ser hebûna sed hezar dev pê ve bûna
Ew hemûl`medhên te bûna hêj bi wan niqsan im ez

Ez kiz û zer bûm ji qehrê dê devêk çibikit jibehrê
Yan du çav çibikin ji seherê bê dîtina eynan im ez

Sed hezar çav min divêna bayekî perdan hilîna
Xet û xal min têr didîna eşqa qutî can im ez

GERÎNEK

Di behra evîna te de
dilopek avim,
di çiyaye çavên te de
siwarek bim.

bikevim navê bigerim nav çavên te,
bi kesera hasreta te wenda bim..

Di nava artêşa te de
şervanek bim,
Di eniya evîna te de
parastvanek bim.

Gava mirin bê nava pêsîrên te
De bila bibe goristana min sînga te...

REQ Û ÇÛN

ger
baran mêvandar be
ji asimana bi renge xwe yê grî
xûyaye ewe kûrayiya ewlehî
ev der ne rûyê te ye

ne bêriye
ne bengînî
ne helsengandina vê rewşê
heta dawiya temenê

sirûda bê te bûnê di bêhna min de
herf nema
hê jî tu nînî

jana ku ronî dide
di laşê te de
yê kovan girtî...

ango edî
derkewe
di katekî ji baweriye der de
derkewe di zemanek de...

sift dibe pêgiriye bêtebûnî
min bibîne li cihekî muxtemel de
bila matmayî bimînim

kift û kerx
bêzarî û bêşadî
rojên qilopan,
vegerên tarî
riyên bêbext,
zeviyên xewnên min
kelogirî ne
nabînin, kelkotkiye rewşa dawî
tu li kuyî!

cir û cedêl kirin de guhirîm
wext hat dawî
nivî her di şînê de
nivî jî her wek berê
binêre, li ewran
binêre li baranên reş
bifikire nêrînên xwe
bifikire yê ku dîtî
bilivîne...

û êdî biherike li seranserî...
zû ke, birekek bêdenge
di be ku kemîn vebigre
her û her derawake dilxelînî
ji nişka ve were
çak û xirab benda tene

de
derkewe!

bi hemû wurşedariya xwe
ku gurmetep bim

derkewe ji cihê xwe
dengê xwe berdim gerdûnê
bila şaqizîbim
wekî darên azad

min bibîne
têbigihêje û
derxe ji muxlaqîye
da ku nava dilînên razdar de
winda bim
bê pêkhêner yek bim...

Serhad B. Rênas

ZÊRIYA XWEKUŞTINÊ

roj tirêjên xwe kişand
şev destpêdike
vaye zeriya dawîn ya ber êvarê jî wenda bû
çû...

deng û heyteholên mirovan
wekî dûya westiyayî ya malên hêjar,
rojek din jî
bi kaosa winda bûnê kotayî bû.

Ne bi xwe me,
dîmenên reş û spî,
xewnên warê min...
stranên nîvçe mayî yên evînen nefî bûyî
bimin re ne
navê te, navê te pistîne
evîna te bi dilxweziyan mezin dibe
çaxên hesinî dişke

dema çûkan difirin
ber bi payîzê
hêz namîne bo dûriyan
nebûna te diweze
per pencereyan
salên min digrîn
xeyal digrin li ber ewran

wisa her êvarên rojên
ne dawî bûyî de
berê çirûskek
piştire dişewtîne min
şewata te

tune bûna bê dawî ye
xerîk bûn e
nebûnên te
temenê min
dizîn
dem payîz
rû payîz

Sîsika min,
Tu ne di vî alîde
çi b'kim?
Qirofekim
dibim perçe perçe...

Serhad B. Rênas

DÎ HUKMA ÇOLÊ DE

ez di zivistana çola te
tu li qeşaya havîna min

kîjan bêtir sarin
kîjan zêdetir hişk

bêdengiya li qeraxa lêvên te
di çavê min de dibe
qerîn

difikirim ku gotinek bilêv bikim
da
ku
wan ewran bibin baran
peyvên min berî ku bigehêjin te
dibin xunav

ez di qerebelixa çola te
tu li pêgiriye havîna min de

çiqas ji te
dûr dikevim
ewqas kin
dibe siya min
sopên gavên me nînin
tu rê nayên ber bi me
brînên min bi xûrînê
melhem dibin
çiye ev rêzbenda ku
helbesta me xirab dike!
gelo nabe ku quretiya me
di riyeke şaş de bêne winda kirin

ez di dawiya çola te de
tu li payîza havîna min de

sakoya xwe bigrim û
bêm cem te
gelo dîsa ezê bicemidim
di hembêza te de
ezê bişkêm di nêrînên te yên
boz de
lê?
tu werî cem min
tuyê bihelî
bi payîza min?!

havîna min bo te zivistan
zivistana te bo min

ez di bejîya çola te de
tu li di sermaya havîna min

venegerîne rûye xwe
dişewitim!...

wexta tu di demsalên din de dibî baran
porên nûhatîyeke
ser mêraniya min de digerin
bi lêvên xwe min
sar dikin

zivistan ji qeşayê re dikare çi bike
bihar dikare nêrgîzan bide çolê?...

ez di nava saeteke ji qûmê me
di nav bihurên teng de
heb bi heb
temena min
diherike ji mirinê re
peyv diçin ji emrê min

ji çarenûsa xwe re
bi qasê îstgehek çare me

dibe ku bûme kal
dîsa jî dûr bûna hê min zû ye

rûyê xwe ji min bizivirîne
rêbera vî riyê nîne
ji min ne mezintire jana di çavên te de

ez di leylana çola te de
tu taya havîna min

çi wextê çavên min
ber evînê dikevin
di rê de
mijangên min winda dibin

kî dikare bikeva navbera rêzên me
kîjan peyv ewqas wêrek e
çavên qederê kor nabin
naêşin brînên qure

divê kelaha min an jî te
were hilweşandin
hikumdariya te ya jî qeşayê
an jî xulekên min ên
jî xweda re dîl ketî

çola te hê sartir e
an jî havîna min?

DÛRKETÎN

li dinyayê min kes nebû
bes xwedayê mezin û tu
îro roj te jî ez hêlam...û
tu dûrket û tu ji ba min çû

bawer bike bûme mecbûr
ku ez berê xwe bidim
evê rêka wesa dûr.....dûr
û çendî bêjî ji te dûr bim

bi tinê min ya heş te kirî
berî te min ew nekir bû
û min ne dizanî ka ew çî ye
di hizra min de nedihat û diçû

cara yekê bû ku min jî
di jînê de evînî kirî

wê carê jî pê şanebum
cergê min sot,çav girîn

li min tobe bit evîndarî
nema îdî dibim evîndar
piştî eşqa te yara min
nakime ve eşqê çû car

min jî wesa li xwe tobe kir
piştî te eşq û evînî
kêf û xweşî li min neman
kete cih girî û şînî^

Saher Mîro Al Baedrî

TE LIMIN ÇIKIR

Te limin cikir te limin çikir
Binêr halê min te limin çikir
Dil û cergê min heliya
Min ji te hezkir te limin çikir

Dilê min hêlîna kul û xema
Kanê sozê te ji min ra da
His û aqil ji serê min cu
Ez bum xwediyê kul û derda

Binêr porê min te sipikir
Hêsir ji cavê minde rokir
Bi hesreta bejna zirav
Birina min kure te derman nekir

MEHKÛMÊ DÎLÊ XWE ME

Tu kes nikarin ji ber xelas bin,
Hîn negîhîştîme, hêvalên te ne
Berhewa dikine bi mêlên xwe;
Kela kelê me li ser meqama te
Lê, ez mehkûmê zara xwe me !

Tu helatî ji nav rind û bilindan
Pepûlê ber şewqa çavên te me;
Hesret mam, qet min têra xwe
Li vî alî, li wî alî temaşe nekir
Lê, ez mehkûmê soza xwe me !

Ketime nav deşt û keviristanan
Vedidim der û beran, ne dîn im
Ma kevir biqelşin li ser keviran
Karê min ne defîne û gewher in
Lê, ez sîmyagerê zêra xwe me !

Serê min de tim tîn sêwirandin
Tu disefînî bi stêr û balinde ve;
Ez ne nexweş im, pir darhal im
Dixwazim te bigrim bê sêrbazî
Lê, ez mehkûmê dilê xwe me !

Abdullah Karabag

KOLANÊN PARÎSÊ

Tu dizanî...

Carnan rojên derbasbûyî tîna bîra min
Ji nişka ve tu dibî mêvanê xeyalên min

Dema ku li kolanên Parîsê digirim
Bê te ez xwe wek sêwî dibînim

Qehwexaneyên Parîsê vala bûne
Kolanên wî lal bûne

Ez niha fêma dikim ku te Parîs xweş dikir
Û dilê min geş dikir

Tu dizanî...

Dema ku destên me digihîştin hev Parîsê kêf dikir
Me bi beza xwe kolanên wî kêfxweş dikir
Bajarê evîndaran bê gûman ji me pîr hez dikir

Tê bîra te dema ku me kolanên Parîsê li nav hevdu dixistin ?
Lê dîsa jî Parîsê ji bo xatirê evîna me mafirên sor radixistin

Bi rastî jî Parîs bi evîna me ciwan dibû

Niha jî kolanên Parîsê te ji min dipirse
Dibêjin bila evîna te were netirse

Delalîkê !
Mîna jî kolanên Parîsê bêhtir bîra te kiriye
Dilê min şev û roj li benda te ye

Were ! em dîsa kolanên Parîsê bixemilînin
Tew nebe ji bo cara dawî em ji wan xatir bixwazin

MA MÎN ÇI KIRIBÛ ?

Mîn jî dixwast...
Mîn jî dixwast hez bikim

Dema ku ez amade bûm
Bi rastî ez bi hêvî bûm
Lê Evîn wenda bû

Şevêk tarî de Qederê deriyê min lêxist
Bê deng fermana min ji paşla xwe derxist

Erd û ezman li hev ket
Xeyalên min li ber bayê kur ket
Mîn fahm kir ku Qeder bi serket

Lê demek nepayî de Evîn vegeheriya
Roj bi roj xwîna wê dikeliya
Hezkirin di dilê min de tê dîza

Li hêlekê Qeder,
Li hêlekê Evîn

Li hêlekê ferman,
Li hêlekê evînek bê derman

Dilê min tê guvaştin
Xwîna min tê mêjtin
Gelo ev zulm li kuderê hatiye dîtîn

Ma min çi kiribû ?

Ez êdî nikarim berxwebidim...
...we dîterikînim

Zimanê min nagere bêjim
Xatirê we...

ROJ SAR DIBE

Bi hatina êvarê roj sar dibe.
Germiya destê min vexwe,
di destê min xwîna biharê heye.
Destê min, zendê min yê spî bigire,
bêriya milên min yên zirav bigire.
Dê seyr ba ger tenê şevêkê jî,
şevêk mîna vê şevê, min hest bikira
bi serê te yê giran li ser sînga min.

EVÎN

Giyanê min cilek şînî vekirî ye, ji rengê esmanî.
Min ew li ser zinar li berava deryayê hêla
û tazî, wek jin, hatim nik te.
Û wek jin rûniştim ber maseya te,
min peyalek meyê vexwar, bîn kir sorgulan.
Te dît ku ez bedew bûm
û dişibîm tiştê ya te di xewna xwe de dîtibû.
Min her tişt ji bîr kir, min ji bîr kir zaroktî û welatê xwe.
Min dizanî ku tenê girtiyê mizdanên te me.
Û te bi girnijî awêne raberî min kir û got tê re li xwe binere.
Min dît ku milên min ji axê ne û dibin ax,
min dît ku bedewiya min nesax e û diviya wenda bibe.
Wey, min bigire hemêza xwe wa xurt ku ti ji min kêr nemîne.

VEQETIN

Hişk û sar bû dilê min
dema min dest bi bêrîkirina hemêzandinên te kir.
Xwişkên min hê hay jê nebûye
ku êdî li wan nanerim.
Êdî qet li gel kesî napeyivim.
Nizanim êdî çend car
têjika pisîkê ya biçûk ya li ber sînga min razayî maç dikim.
Ji dil dixwazim hest bi hinek xemgîniyê bikim
lê dilê min bextiyar e û bi her tiştî dikene.
Xwişkino, tiştê min ti carî nekiriye dikim,
xwişkino, min bigirin -
naxwazim ji cem we derbiçim.
Dema çavên xwe digirim, ew li ber min e,
min gelek fikir bo wî hene û ti bo kes dî nînin.

Jiyana min bûye gefdar mîna esmanê bahozi,
jiyana min bûye xapînok nola ava teyisok,
jiyana min bi werîs ve bilind li hewa dimeşe:
newêrim lê binerim.
Hemû hêviyên min yên duhî
fena pelên jêrîn yên darxurmeyan dadileqin,
hemû diayên min yên duhî
bêkêr û bêbersiv in.
Hemû gotinên xwe min vegerandine
û hemû malê xwe min daye hejran
yên hêviya bextiyariyê bo min kirin.
Dema baş dipûnijim,
min ti nemaye ji bilî pirça reş,
du keziyên dirêj şibî maran.
Lêvên min bûne pelên şarayî yên agir,
êdî nayê bîra min, wan kengî dest bi suşînê kir - -
Kembax bû ew şewata mezin ya ciwaniya min kir xwelî.
Bivê-nevê ev dê her wek derbeya şûr biqewime -
ez dê bê xatirxwestin û bê haydarî biçim,
ez dê bi tevayî biçim û êdî venegerim.

EDITH SÖDERGRAN

NIZANIM

Kê te anî?
ji ku ve
tû hat?
diyarîke ji kê?
nizanim!!!!

kê te bir?
û
te pîva?
li te nerî
û
bi tere xwar?
ji gulava te vexwar?
nizanim!!!

kê te.....
ji dest xwe berda!
û çawa bêyî te
dijî?
nizanim!!!
Kîye yê zindî dibû
û ji te
di rewangeha tede
şevê bi destan diket
nizanim!!!
kê ew rêdan
dida te
û têde...
ez pepûk dimam?
nizanim!!!

çima te min
wisa hişt?
û
te evîna min
westand?
nizanim!!!

çima bê hêvî dibûm?
û min
hêviya te
dixwen?
Nizanim!!!

Dizanim!!!
yê herdû lêv
şilkirin
û
ji te
çavkaniyên wî
teqyan?

Bi tenha.....
li jînê
bi bext dibû
û
bi xwe xwedê !
di wê xemlê de
jêre xwedan xweş
dima
nizanim!!!

EZ Û TU Û PAYÎZ

Dîsa birîn!
di canê min de,
li vê demsalê,
li ser vê xakê,
û li peravên, te deryayê!!
derdibûn.

Ji te jî....(can)
gulla demê,
bê vexwendin,
di sînga min de,
tûnd dihat.

Ji nû.....
vê payîzê,
kirasê xwe,
yê mîna rengê,
riwê te,
barîna libên barana ewrên xwe,
li min dike.

Bi tenha dixwaze
min di xewna xwe de,
bêyî xewnê demsalên din!
di şewata bédengiyê de,
min dûrî te!
bédeng bike.

Min jî.....
Ji boyî te
soza xwe
ne tenê jê!
lê, ji hemû payîzan
hezdikir,
jêre wekî Yar
her dixwest?
di dawa wêde,
radizam.

Di wê dawê de!
dîl û çav
enî û lêv,
ji jor....
li bendî.... dana te
diman.

Niha dizanim?
min ji mêj
û berî zayîna te,
min te,
têde nasdikir!

bi wê nasînê,
bêyî reza yar
te ji xwere
dîl dibir.

Bayê wê,
bi bayê te!
li min dihat,
û li ser beyaran
keske giha,
şîn dibû.

Ji şevên tarî
ew giha....
mîna çavyê ewrên te
maçê li ser destên te,
vêdîket.

Vê payîzê?
bi te!
min fikir.....
deyndarê xwe.

Mîn dikuşt,
te jî... nîv kuştî
dihîşt.

Ji tere,
diyariyên ku min,
bi ked û xwêdana xwe
û di tûrê xwede,
kom fikir.....
bêyî min,
bi navê xwe
bi bayê dil re,
di dawîya şeva
ku ji min re?
bêyî te!
ew jî....
wek dogeh dima,
tev dibir
û rêdikir.

Vê payîzê?
dixwest.....min û te,
wekî xwe,
di xeman de,
pîr bike.

Dîsa.....
ji min,
te distend.

Te
ji min,
zivêr dihişt.

Ta bi heyvanê,
ji te mayî!
li teniştaya min....
di kêlîkên westayîna min de,
didizî,
pê..... Ezmanê xweyî nediyar,
ji wî heyvanî,
ji vê demê
û demên din re,
şîn dikir.

Vê payîzê?
min ji guhên xwe
davêt.
Lê, ew jî
mîna guharekî zîv
tim li guhên min
dida.

ji wê lêdanê!
tim nalîna te
dihat.

Vê payîzê?
min hînî, xemên xwe dikir.
Min jî, jê?
nema dilsozî dixwest,
wê jî,
carekê nedigot:
xemên te,
ji hemû xemên min
bêtire.

Vê payîzê?
teví ku
min ji yekî.....dikir deh
ji dehan.....dikir sed
ji sedî.....dikir hezar,
lê her dem,
zora min dibir.
Şûrê wê!
di evîna min û tede
ko dibû,
li newalan,
mîna pelkan,
jê diket.

Vê payîzê?
wekî berê
Ji sozan!
bê soz dima.
Ji me xeyidî....
Pişt dida.

min û te

ji govendên
vî bajarî (.....)
vê buhiştê
dûr dixist.

.....
Dîsa...ji rêçên te,
bi تنها.....
yek rê,
dihîşt,
ew jî....
şanî min
nekir.

BÊYÎ TE

Bêyî te!
Nikarim..... bijîm dilo.
Di çavên minde,
rondik radiwestin.
Di canê min de,
birîn têne der.
Bê tîn dimîne..... derdor.
Xemgîn dibin awaz.
Tu kes venake pencera
evîna min.

* * *

Diçine roj....
têne şev...
dizîvirin sal.
Bi min jiyan.....
dibe....
dojeh,
zindan.

* * *

Bêyî te

Dil mizdane.
Lêv ziwane.
Tê kengî bê?
wê kî bîne mizgîniya te?
Dewere dilo...
hêlîn sare
ser konê me...
mij, dûmane
tev baxê me...

Azer OSÎ

WERE

te
bi fermana
ba û bahozan
ez dame nasandin
beybûnên giyan
li mêrgên dil
çilmisandin
ji baskên hehecikan
xwîna penaberiye
dipijiqe rûye çarenûsa min
kolan digirîn
kevir diqîrîn
were
di kefa mistê de

gora îxanetê
bikole
ji birîna zarokên me
bêhna şeweta barûtê tê
li goristanan
kulîlkên demsalî şîn girtine
were
agirê dojecha kolanan
vemirîne
jîn
di tora jiyana bêbextiyê de
dipirpîte
bi kilîta dîlitiyê
deriyê hêviyên min girtin
tîrsa xewnê
bedena min radipêçe
nîfîran
li tenêtiya şevên xwe
dikim
bi rojê
li goristana biyaniyê
termekî mirî me
di bêçaretiya gewdê xwe de
têm guvaştin
ji henasa min
mij û dûman difûre
bîranînên zarokatiya xwe
di paşila çiyên de
vedişêrim
feryad û axînan
di aso de
dibînim
ji gewriya xwe
hevokên xwîne
vedirişim
li baxê dil
demsal û sersal qurmiçîn

te
tevna tenêtiya şev û rojan
li eniya min hunand
were
min
bi hêviyên xwe efsûn bike
birîna movikên piştta min
bi werîsê keskesor bipêçe
stêra şadiyê
diyarî pîroziya dil bike
stûxwariya
simbilê zeviya dilê min
bi barana giyanê xwe
avde
were
bi rondikên çavên xwe
êşa qolincên jiyana min
mizde
li beyanan
bi dengê çivîkan re
xem û xeyalên min
birevîne
were

Xizan Şîlan

EVÎNEKÎ BÊ DENG

Deng ji dil nayê êdî
tu ji min dur ketî
xeber ji te nayê êdî
kevoka min ji min xeyîdî

ez mame li nav xewn û xeyala
li benda xeberekî me
roj bête êdî ne wek berê
dertê li ruyê dinyayê

waha havîn cu
kulilk cilmisîn
zivistan hat
cûkê koçber
kocbun û cun

lê tu hêjî ne hatî
sal cun û dem zivirîn
lê yê venegerîya tu buy
Canê dilê min....

MÎN JÎ TE HEZ KÎR

Min ji te hezkir
Di şevêkî tarî da
Li ber berf û baranê
Serê meha Nisanê

Min ji te hezkir
Bi zikê bircî
Bi lingên tazî
Roja çilê zivistanê

Min ji te hezkir
Bi dengê bilûrê
Bi qebe qebê kewê
Li zozanê Şerefdînê

Min ji te hezkir
Di xewna xwe da
Li bin siya darê
Roja bîst û yekê Adarê

Min ji te hezkir
Di çardasalî ya xwe da
Bi çavên bi hêsir
Li ber çemê Mûradê

Haki Bingol

DEMA LI BA TE

Stranekî bêdewî bû
Ji zar û zimanê min re heval
Birînek bû li nav dil
Dergûşa kul û xeman
Hêviyeka di asoyên dûr de veşartî
Ken û şabûneka nexûyayî

Silavek bû li ser baskên qulingan
Ji dildar û evîndaran re bi rê ketî
Pililkên gulên bûn li ber lingên te raxistî
Neqşên li ser desmaleka herî bû
Min di paşila xwe de veşartî
Kenekî jîndar bû ji ser lêvên zarokan veqetî

Bayê sibê bû nazdar û nazenîn
Bi hunîkiya xwe rûyê te yê narîn diramîsiya
şevêk bû ji şevên biharan
Stêrk dibarandin bi ser te de
çemek bû ji dil diheriki bi coş, geş
Lez dikir berbi deryayên hezkirinê

Mirineka bêzeman û navnîşan bû
Li ser piştê çiyayên berz
Hewarek bû ji nav pêta şewata gundên sêwî
Janek bû ji coxrafyeka birîndar
Bêhna barûdê bû ji lûlê tivinga destên egîtan
Hêstirek bû ji çavên dayîkek bendewar de daketî
Awazek bû ji bilûra şivanekî
Zaraveyekî kû dil û cergên min dişewitand
Dema bi te re hebûn bi xwe bû
Lê niha bê te girtî mame tenêbûna xwe de

Dilşad Nûdem

EVÎNEK BEXTEWAR TUNE YE

Mirov her tişt bidest nake tu carî
Ne bikewwetbuna xwu ne jî bêkewwetbuna xwu
U ku mirov got min milê xwe vekir, sîya wî dibe xaçek
U waxtê hemêz bike bextewariyê, her tişt qet dibe
Jiyana wî tije ye xerîbî u eşê her wext
Evînek bi bextewarî tune

Jiyana wî dirivê leşkerê bê çek dide
Ku ji bo qederek din li xwe dipêçe

Çi bi kêr te ji wan re ,ji şiyarbuna sersibê pêva
Bêje jiyana min, u hawkas girî bese
Evînek bi bextewarî tune

Evînaminî xweş, evînaminî şêrîn birînamin bi xwîn dilop dide
Tu barê minî ,wekî çivîkek birîndar
U ew bi nezanî temaşê dikin ,waxtê em derbaz dibin
Paş min de car din gotinêmin ew tînin ziman
U ji nişka de jiyana xwe dest dan ji bo çaven te
Evînek bi bextewarî tune

Wext pir dereng bu jî hînkirina jiyane re
Bira dilemê bi hevdu ra bigirî hetta serê sibê
Ji bo stranek biçuk jî tîr bêbextewari pêwîste
Hilpêrînekî bi poşmaniye fit kirin
Têr qêrin hewceye ji bo awazek gîtarê
Evînek bi bextewarî tune

Tu evîn tune bi êşê ne xerikî be
Tu evîn tune ku di dil da venekiribe birîn
Tu evîn tune di mirov da bê şop
U ji evîna te zede nîne evîna welat jî
Tu evîn tune bê hêstiren çava
Evînek bê bextewarî tune
Wusa ye evina me herdu ya

LOUIS ARAGON

LI BER DADGEHA EVÎNE TE

Di şeveke reş û tarî de
Tev mij û dûman û bê çivan
Ez di ketme
nav hastên evîna dilê te yê sar de
û di davikên çavên te yê xedar de
bi mebeste evîndarekî dilvîn
di çivandim
û bi eşqe dil jarakî xemgîn
di xepandim
lê....
Min xwe windedikir
Di nav awirên sîtevke te de
Û pir melûl di bûm di qeyêd û
Davikên çavên te de..
Hey...wax..
Serxweşdibûm..
Meyhoşdibûm..
Li ser mêze evîne te
Û li ber dergihê dilên te
Wek şagitekî bê hîn mayî
Di ferhengeke bê zar û ziman de
Di nav derya yake bê sînor û qerar de
Pêl ...bi pêle...?
Û ji her rengê bi hes û hêle
Te helbestên xewnên şeva
Û birînên xwezika û yê rewa
Zinge ...zinge
Zenglê dilana...
Eşqa...
Dojha...
Yan jî fermana...?
Semfûnîyeka..
Tev wekû leylanekê ye
Wendadibûm...
Bê zar dibûm..
Bê war dibûm..
Li te di gerim...yan jî li xwe bi gerim
Lê... di dawî ya bê care yê de
Di qunçikekê
di nav dilê te yê bê dergih de
di bûme wek evdalakî
di eşqa xwe de melûl mayî
eşqe ke sermedî û bê dawî
di şevgereka bê ronahî
û bi çiroşkên sitêrkên vê şeva teve
ez.. mijûl di bûm
tev xem û ahînen dilê xwe
ev şev dib û xewin..
xewineka bê serî û bin
her min di xwend bi hêvî û gezindan
ji rûpelên avîsta evîne te

bi birûskên vejîne dilmest
û ji helbestên deryaya çavên te
mîn di hûnî û di rest
ji kûlîlkên deşt û çîyayên me yên dar best
lê hey....wax...?
desteneke...şevengike
tev bi pêl û merçe
her bi biryar û ferman û sûtç xençe
lê.....?
li ber dadgiha evîne te
û di nav sînorên eşqa te de
di bûme gunhbar...
bi biryar te di hatim sêdar dan
ji evîn û ji jiyan
her ji omîdê heyî bê xwedan
lê.....
dînav birînên xweyê xedar de
û li ser bayê peyîzeka bê çivan
û tev xwezîke helwestên dêmên te
ber bi cîhana janên birînan ve
di çim
û di çim
bê oxir....
Û bê ...mirad...???

Royarê tirbepîyê

XORTANIYA MÎN Ê DUYEMÎN

Di qefesa pirtûkên tawanbarê azadî de,
Pirtûkên,
Ji serî heta binî,
Bêhna Kurdi....î,
Jiyanê hevparî,
Di nav wan pirtûkan de,
Ez wek her rêzeyê ji xwe dûr,
Bixwe kûr,
Di rêya wê qefesê de.
Piştî pirtûkan,
Silav didim kolanan
Bi destê xweşewîst û delal,
Di kolanên reng xwedan,
Deng Kurdi... de,
Dengê dayikan,
Her tim li ser gohê zarokan de,
Were,
Derenge,
Kuroooooooooo....
Demek dihat ku;
Şeqeşeqa tivingan,
Reqereqa demençeyan,
Taritiya ronahiyên guleyan,
Ev şev,
Sterkên asîmanan,
Ne wek stêrkên di nav pirtûkan de bû,
Stêrkên min ên xemrevîn,
Bi wan stêrkên hêvîşikandî, reş dibûn,
Em di kolanên lêstekan de,
Bi hêviyê şekiran,
Li bendê bavên me yê li sûkan bûn,
Lê,
Stêrkên jorê dilebitiyan,
Û,
Bi lez û baz tevdigeriyan,
Her roj stêrkan bavên me dikujtan..

Xortaniya min

Dîsa bi pirtûkên qefeskirî
Lê derî vekirî,
Ez bi xwe hesiyam,
Mîn,
mêrikê rû spî û direj,
Bi wan rêzeyên serhildêr, nas kir
Dîsa, nîşanê das û çakûç di wan roja de,
Ez dibûm şervanekî,
Gurpirtûk,
Şûrpênus...
Bi van alavan tu dijmin nahêlim,
Di mejiyê xwe de,
tu kurm.

Xortaniya min ê duyemîn

Destê te yê hezkirinwarî,
Mejiyê min ê ramanbarkirî,
Ji xwe re dike birayê axretê,
Ew bira dibe runîştîvanê hêstên min,
Bi çavên te li dinê dinêre,
Bi dilê te, ji kûlilkan bêhn vedide,
Bi destê te, çûkan xwedî dike
Bi porên te, bahozan dikedîne,
Bi lêvên te yê şekirî,
Her dû xortaniya min aşitîyek mezin,
Heskirinek bêsinor ava dikin.

Ferzan Şêr

SERXWEŞÊ EVÎNÊ

bi saya baskên teyr û tilûran
ji nameyên te yên ji rondikan
ji dil û kezeba te yê peritî re
bersivê dişînim
di neynika asîmana reştarî de
qermîçokên qedera eşên eniyê te
dibînim
barê eşqa bareşa feleka xayîn
li ser piştta te siwar kirine
zencîr li devê heyveroniya
şadiyên şevên te xistine
zeviyên laşê te yên ziwa
ji tîna hesreta evînê hatiye
qewirandin
ji çavên kezeba pênuşa te
xerîbiya hêstirên sor
diherikin
tîr û taya tenetiya xopan
mizgîniya biharên te yên rengîn
dorpêç kirine
ji qirika kaniyên sîngê te
xwîna sosreta salên bêbext
diniqutin
kilîda rehbera peywendiya te
di kefa destê ewrên roja min de
veşartî ye
di riya sevdaseriyê de
mîna şewata agirê volkanan
tu dîn û har bûyî
li xelwetgeha asoyeke nenas
ketiyî nav eziyeta înzîwayê
li çerxa şev û rojên çîlekêş
îbadeta xeyalên pêrgîhatina min dikî
di qalikê hestiyên miriyan de
tevna eşqa îlahî dirêşî
te
têra xwe para eş û nalînan
ji tûrikê sofîyên perestgehan
wergirtî ye
ez ji te re eşqê bêjim?
eşq
qêrîna eş û tirseke hovane ye
siya tofaneke çaxa mirarbûyî ye
bêrikirineke li nav toz û dûmana ye
şemitandîna lingên li ser berfa cemidî ye
jana kul û birîna xewnên perîşan e
eşq
valahiya gerdûna giyanê xepînok e
safbûn û masûmiya awirên melûl
ya dilê xoşewîstên bêmerhemet e
nefret û karesata arezûyên jiyana derewîn e

bêhna dûmanê cixareya lêvên hesretkêş e
eşq
mîna weşîna pelên zer
ya şaxên dareke hişkbûyî ye
li ser kezeba evîndaran birîneke
xençera tûj ya bêderman e
şahidê xemkêşiya demên nankor e
eşq
olana bêdengiya helbestvan û hozanên
xwe di nava axîna zîndanên xwe de
mehkûmkirin e
cankêşiya çûka hêlîn wêranbûyî ye
lingxwas û destvala gera li ser striyên jana dil e
di gewriya newalan de
poşmaniya hestên henasa fetisî ye
eşq ev e, tu têgihîştî serxweşê evînê?
ez ê
qêrîna helbestên te yên serpas
di paşila xwe de binixumînim
li ser erdhejiya tirba qedera te
tovên serxweşiya evînê bireşînim

Rindika te...

Xizan Şîlan

DEM

Ne bi min re bo
Dema tû
Li bin
Pencera
Dilê min re
Derbas di bu
Welejî
Ez mezin bum
çil rojên
Bi kul
Û pênc buhare bi nêgiz û
Bîst û pênc
Helbestên
Evînî

Ser nişan
Mîn bi tiliyên xwe
Tu xwendî
û
bi dilê xwe
tu dîtî..
Lê min tucarî
tu nekiriyî
navûnişanê helbestên xwe
lewra heya niha
dîwanên min çapkirî
nînin..

BARANÂ ŞEVÊ

Ji barana şevê
Min bêhna te kir
Dilê'm digirîya
Bêrîya te dikir...

Te l'min dinêrî
Te mi nas nekir
Lehî l'min rabû
Lê min şil nekir...

*Li welateke sar min bêriya te kir gulê
Li welateke spî min nikarîbû te anîba bîra xwe.
Di roja oxirê de te ji min re gotibû:
Eger ez hatim bîra te di bin tava heyîvê de
Keviran bicivin û pê kevokeke çêke.
Lê li vir ne tava heyîvê ne jî kevir hene.
Li vir hêsir, bêrîkirin,
Li vir şevateke kû mrovan dike pîşo heye.
Ez niha pîşo me!
Tu ji pîşoyê hevîya çî bêrîkirinê dikî
Ew ber bayê bêdem ji hev belav û lav dibe
Ne kevir ne tava heyîvê ne xwe dê neyê bîra min.
Li welatê penckirî min bêriya te kir gulê
Ne ezman ne erdê bi min re berîkirina te parvenekirin.
Her tişt di xew de ye,
Ez û xewnên xwe şiyar in gulê...*

Ser dengê dilê xwe
Ji xew şiyar bûm
Ji hêsîrên xwe
Di avê de mabûm
Li şareke xwûz
Gêj û winda bûm
Weke her carê
Dîsa tenha bûm.

*Her tişt ji hişê xwe çûbû.
Berf, dar û mey!
Ez bi tenê li welatê sar şiyarbûm gulê.
Li oqyanûseke ji qeşayê
Ez gulokek 'bambû'yê şewitî me.
Daristanên pîr kefenên xwe li min jî kirine
Biborîne gula min.
Çavên min yên tije evîn
Bûne di deryayên bûzgirtî.
Lê dilê te yê kû di rojên sar de
Her demê ji min re derî vedikir,
Zaroktiya min hemêz dikir
Dê li min negire.
Ma ne tu dîya min buyî?
Min sar e gula min
Bedena min pîşoyeke bûzgirtî ye.
Dê çi kare min germbike ji şîretên te yên bi tîp pêve?
Ma ne te ji min re digot "Tu zarok î."
Û niha li hemberî mezinahiya te diqêrim û dibêjim:
Ez sed zarok im û tu sed jin î!
Tu dê yî,
Tu yar î,
Tu xwîşk î,
Tu dotmam î...
Min bigir û di nava hûçikê dilê xwe yê mezin de veşêre.
Min sar e, ez ditirsim!
Min sar e...*

Doh dîsa derî
Pir caran vebû
Dengê te dihat
Lê tu tune bû...

Dilê min sêwî
L'benda te mabû
Pêjna te dihat
Lê tu nexwîya bû..

Hekîm Sefqan

GOTIN SAR DÎBÎN

Gotin sar dibin wexta pesne te bidim
Gotin şaş dibin wexta wesfe te bidim
Çave xwe kil neke, leven xwe sor neke
Tu ne muhtaç î le cemala xwe xera neke
Ez dîmirim nav pelen behran da
Ez wînda dibûm nav pelen daran da
Hey le le wey le le hey wax

Tu rind î tu bedew î, w'ez hesîre nave te bûm
Tu gul î tu sosin î, her tim ber behna te bûm
Ez xort bûm ciwan bûm, li ser xwe bûm
Tu dûrî min bû wexta ez muhtacî te bûm

Ciwan Haco

HAVÎN Î

Şekir tale tu şêrînî,
Xelq zivistan tu havinî...
Hemû dinya li alîkî,
Ji bo min tu li hela dinê...
Evîndarim m...in dît nedît,
Jana dilêm nesekinî...
Te agir xist li wî canî,
Hemû derê min şewitî...
Li dûr li dûr nazan dikî,
Çer hez dikim tu baş zanî...
Dibêm gavek nêzîk bibim,
Hem direwî hem dikenî...
Bejn û bala te zirave,
Rûye biken mîna hîve...
Ew çi çavên çi xweş nave,
Were heyran were were...
Evîndarim min dît nedît,
Jana dilêm ne sekinî...
Te agir xist li wî canî,
Hemû derê min şewitî...

Mehmet Atli

YARA DEREW

Xapên te hey yara derew
Pêsi tu bû yara bedew
Te got ez êji te hez kim
Te winda kir evîndarek
Derdê te ez gurî kirin
Ez ê vesêrim vî serî
Tirsa mi por bi mênê kin
Hey wax li min nema zanim
Bextê mi res bû wek sevê
Ez posman im mi da pey te
Mi malbata xwe xera kir
Mixabin ku mi dil da te
Te dil avête nav agir
Nexwe bere tu zanibê
Ez û te em ji hev dûr in
Dilê min dane xencerê!
Îro xwezi bi ya berê!
Te soz xwar wey xwelî serê
Ji bo te dax da cîgerê!
Çima ji min tu nagerê?

Heta porê mi sîn werê!
Rastîji destê min herê
Ji nû ez herme ku derê
Tistê diçê navegerê
Mi agir berda bênderê
Dilê wekî qozegerê
Te guhn neda ti xeberê
Nema divim te dilberê
Evîn derket ji defterê

Feyzel XIZNEWÎ

